

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Υπηρεσία Τύπου και Πληροφόρησης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 36/07

της 23ης Μαΐου 2007

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-341/05

Laval un Partneri Ltd κατά Svenska Byggnadsarbetareförbundet κ.λπ.

**ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ P. MENGOZZI ΟΙ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΕΣ
ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΜΠΟΡΟΥΝ, ΜΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΠΙΔΙΩΚΟΥΝ
ΣΚΟΠΟΥΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΕΣ, ΝΑ
ΑΝΑΓΚΑΣΟΥΝ ΕΝΑ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΛΛΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ ΝΑ
ΔΕΧΘΕΙ ΤΑ ΟΡΙΑ ΜΙΣΘΟΥ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΜΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ**

Η οδηγία 96/71, περί της αποσπάσεως των εργαζομένων¹, προβλέπει ότι οι εγγυήσεις που προσφέρονται στους εν λόγω εργαζομένους καθορίζονται από νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις και/ή, στον οικοδομικό τομέα, από συλλογικές συμβάσεις ή διαιτητικές αποφάσεις που έχουν κηρυχθεί γενικώς υποχρεωτικές.

Ο σουηδικός νόμος περί της αποσπάσεως των εργαζομένων καθορίζει τους όρους εργασίας και απασχόλησης που ισχύουν για τους αποσπασμένους εργαζομένους, ανεξάρτητα από το δίκαιο που εφαρμόζεται στη σύμβαση εργασίας. Ο νόμος αυτός αφορά συνεπώς τους όρους εργασίας και απασχόλησης που εμπίπτουν στα θέματα που απαριθμούνται στην οδηγία 96/71, εξαιρουμένου του θέματος που αφορά τα όρια κατώτατου μισθού. Ο ως άνω νόμος δεν κάνει καμία αναφορά στις αμοιβές, οι οποίες διέπονται κατά παράδοση στη Σουηδία από τις συλλογικές συμβάσεις. Αντιθέτως, το σουηδικό δίκαιο παρέχει στις συνδικαλιστικές οργανώσεις το δικαίωμα να προσφεύγουν στη συλλογική δράση, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, με σκοπό να αναγκάσουν ένα εργοδότη, που δεν είναι μέλος συνδικαλιστικής οργανώσεως, να υπογράψει μια συλλογική σύμβαση.

Τον Μάιο του 2004, η Laval un Partneri Ltd, εταιρία λετονικού δικαίου, απέσπασε εργαζομένους από τη Λετονία για την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών στη Σουηδία. Οι εργασίες πραγματοποιήθηκαν από μια θυγατρική εταιρία, υπό την επωνυμία L&P Baltic Bygg AB. Μεταξύ των εργασιών αυτών περιλαμβάνονταν η ανακαίνιση και η επέκταση ενός σχολικού κτιρίου στην πόλη Vaxholm.

¹ Οδηγία 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών, ΕΕ 1997, L 18, σ. 1.

Τον Ιούνιο του 2004, η Laval και η Baltic Bygg, αφενός, και το σουηδικό συνδικάτο των εργαζομένων στον τομέα της οικοδομής και των δημοσίων έργων, η Svenska Byggnadsarbetareförbundet, αφετέρου, ξεκίνησαν διαπραγματεύσεις για τη σύναψη συμφωνίας σύνδεσης με τη συλλογική σύμβαση στον οικοδομικό τομέα. Ωστόσο, ουδεμία συμφωνία μπόρεσε να συναφθεί.

Στις 2 Νοεμβρίου 2004, η Byggnadsarbetareförbundet ξεκίνησε μια συλλογική δράση υπό τη μορφή αποκλεισμού του συνόλου των χώρων εργασίας της Laval. Η σουηδική συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων ηλεκτρολόγων προσχώρησε στο κίνημα λόγω αλληλεγγύης, σταματώντας όλες τις τρέχουσες ηλεκτρολογικές εργασίες στο εργοτάξιο του Vaxholm. Κατόπιν της διακοπής των εργασιών στο εργοτάξιο αυτό για ορισμένο χρόνο, εφαρμόστηκε στην Baltic Bygg μια συλλογική διαδικασία εκκαθάρισης. Εν τω μεταξύ, οι Λετονοί εργαζόμενοι τους οποίους είχε αποσπάσει η Laval στο εργοτάξιο του Vaxholm επέστρεψαν στη Λετονία.

Το Arbetsdomstolen, ενώπιον του οποίου η Laval άσκησε αγωγή ζητώντας να κηρυχθεί παράνομη η συλλογική δράση, ρώτησε το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αν το κοινοτικό δίκαιο είναι αντίθετο προς τις συλλογικές δράσεις αυτές.

Ο γενικός εισαγγελέας P. Mengozzi τονίζει κατ' αρχάς ότι, κατά τη γνώμη του, **η εκ μέρους συνδικαλιστικών οργανώσεων ενός κράτους μέλους άσκηση του δικαιώματός τους αναλήψεως συλλογικών δράσεων**, για να αναγκασθεί ένας αλλοδαπός παρέχων υπηρεσίες να συνάψει συλλογική σύμβαση στο κράτος μέλος στο οποίο ο εν λόγω παρέχων υπηρεσίες επιχειρεί να επικαλεστεί, μεταξύ άλλων, την ελεύθερη παροχή των υπηρεσιών που προβλέπει η Συνθήκη, **εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου**.

Εν συνεχεία, θεωρεί ότι **το γεγονός ότι το Βασίλειο της Σουηδίας αναθέτει στους κοινωνικούς εταίρους τη μέριμνα να καθορίζουν τους όρους εργασίας και απασχόλησης**, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται ιδίως εκείνοι που αφορούν την αμοιβή, μέσω των συλλογικών συμβάσεων **δεν μπορεί, αυτό καθεαυτό, να συνιστά ανεπαρκή εφαρμογή της οδηγίας 96/71**, οπότε το κράτος μέλος αυτό θα είχε παραιτηθεί από την εφαρμογή των εν λόγω όρων στους αλλοδαπούς παρέχοντες υπηρεσίες. Συναφώς, ο γενικός εισαγγελέας παρατηρεί, κατ' ουσίαν, ότι το Βασίλειο της Σουηδίας εξασφαλίζει την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκει η οδηγία 96/71, ήτοι την προστασία των εργαζομένων και την ίση μεταχείριση μεταξύ επιχειρηματιών, παρέχοντας, ιδίως, στις συνδικαλιστικές οργανώσεις το δικαίωμα να προσφεύγουν στη συλλογική δράση για να αναγκάσουν ένα παρέχοντα υπηρεσίες να δεχθεί τα όρια μισθού που έχουν καθορισθεί σύμφωνα με συλλογική σύμβαση, η οποία εφαρμόζεται de facto στις ημεδαπές επιχειρήσεις που τελούν σε παρεμφερή κατάσταση.

Τέλος, αφού εξέτασε τις συλλογικές δράσεις και ορισμένους ιδιαίτερους όρους της συλλογικής συμβάσεως του οικοδομικού τομέα όσον αφορά την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, ο γενικός εισαγγελέας P. Mengozzi προτείνει να δοθεί η απάντηση ότι, σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος δεν διαθέτει σύστημα κηρύξεως των συλλογικών συμβάσεων ως γενικώς υποχρεωτικών, η οδηγία 96/71 και η ελεύθερη παροχή των υπηρεσιών **δεν εμποδίζουν το να επιχειρούν ορισμένες συνδικαλιστικές οργανώσεις, με συλλογικές δράσεις υπό τη μορφή αποκλεισμού και δράσης αλληλεγγύης, να αναγκάσουν έναν παρέχοντα υπηρεσίες άλλου κράτους μέλους να δεχθεί τα όρια μισθού**, που έχουν καθορισθεί σύμφωνα με μια συλλογική σύμβαση, η οποία εφαρμόζεται de facto στις ημεδαπές επιχειρήσεις του ίδιου τομέα δραστηριοτήτων που τελούν σε παρόμοια κατάσταση και η οποία έχει συναφθεί εντός του πρώτου κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου έχουν αποσπαστεί εργαζόμενοι του άλλου κράτους μέλους. **Η αιτιολογία ωστόσο των συλλογικών δράσεων πρέπει να συνίσταται σε σκοπούς γενικού συμφέροντος, όπως είναι η προστασία των εργαζομένων και η καταπολέμηση του κοινωνικού ντάμπινγκ**,

και δεν πρέπει να διεξάγονται κατά τρόπο δυσανάλογο σε σχέση με την επίτευξη των σκοπών αυτών.

Στο πλαίσιο της εξέτασης της αναλογικότητας των συλλογικών δράσεων, ο γενικός εισαγγελέας προτείνει ότι το αιτούν δικαστήριο θα πρέπει ιδίως να ελέγξει αν **οι όροι εργασίας και απασχόλησης, τους οποίους προβλέπει η συλλογική σύμβαση του οικοδομικού τομέα, περιέχουν ένα πραγματικό πλεονέκτημα που συντελεί ουσιωδώς στην κοινωνική προστασία των αποσπασμένων εργαζομένων** και δεν επαναλαμβάνουν μια ενδεχόμενη πανομοιότυπη ή ουσιωδώς παρόμοια προστασία η οποία προσφέρεται στους εργαζομένους αυτούς από τη νομοθεσία και/ή τη συλλογική σύμβαση που εφαρμόζεται στον παρέχοντα υπηρεσίες εντός του κράτους μέλους της εγκατάστασής του.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η γνώμη του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύει το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση βρίσκεται επί του παρόντος υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Γλώσσες στις οποίες διατίθεται: Όλες

Το πλήρες κείμενο των προτάσεων βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου <http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=EL&Submit=rechercher&numaff=C-341/05> Μπορείτε, κατά κανόνα, να το συμβουλευθείτε από τις 12 το μεσημέρι, ώρα κεντρικής Ευρώπης, κατά την ημερομηνία της ανατύξεως των προτάσεων.

*Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κα Estella Cigna Angelidis
Τηλ.: (00352) 4303 2582 Fax: (00352) 4303 2674*